

om högskoleprovet

INNEHÅLL

4

ANMÄLAN

4

BESKRIVNING AV DELPROVEN

6

PRAKTISKT KRING PROVDAGEN

6

TIPS UNDER PROVDAGEN

7

FÖRBEREDELSE FÖR ETT
BÄTTRE RESULTAT

7

FUSK OCH REGELBROTT

8

RÄTTNING OCH RESULTAT

HÖGSKOLEVERKET

LUNTMAKARGATAN 13

BOX 7851, 103 99 STOCKHOLM

TFN 08-563 085 00 • FAX 08-563 085 50

E-POST HSV@HSV.SE • WWW.HSV.SE

OM HÖGSKOLEPROVET

UTGIVEN AV HÖGSKOLEVERKET 2006

INNEHÅLL: HÖGSKOLEVERKET,

INFORMATIONSAVDELNINGEN,

ANNA HALLENBOM

FORMGIVNING: HÖGSKOLEVERKETS

INFORMATIONSAVDELNING

VERSION 01

Förord

Detta material är till för dig som funderar på att göra högskoleprovet.

Högskoleprovet är inte ett personlighetstest. Det mäter i stället kunskaper och färdigheter som är viktiga för högskolestudier. Det prövar dina kunskaper, till exempel vad olika ord betyder. Det prövar också studiefärdighet, bland annat din förmåga att tänka logiskt och ta till dig information av olika slag.

Att känna till vad som ska hända vid provsituationen kan göra dig mindre stressad och osäker. Det är därför du ska läsa den här broschyren. Här får du en allmän presentation av högskoleprovet och en kortfattad beskrivning av de olika delproven. Du får bland annat veta vilka slags frågor som ingår i högskoleprovet, hur du kan förbereda dig och vad som händer på provdagen. Allt för att du ska vara väl förberedd.

Det är Högskoleverket som ansvarar för högskoleprovet. Vi har ännu mer information om provet på vår webbplats www.studera.nu. Där hittar du även interaktiva prov och gamla prov att öva på.

Lycka till!

Tänk på att

- För att bli antagen till en högskoleutbildning måste du alltid uppfylla utbildningens behörighetskrav.
- Om du gör högskoleprovet ökar dina chanser att komma in eftersom du placeras i ytterligare en urvalsgrupp.
- I genomsnitt tillsätts 35–40 procent av alla platser med hjälp av högskoleprovet.

ANMÄLAN

Högskoleprovet ges två gånger per år, höst och vår. Provdagen är alltid en lördag. Du anmäler dig till högskoleprovet genom att betala in 350 kronor i anmälningsavgift till det universitet eller den högskola på den ort där du vill göra provet.

Datumen för sista anmälningsdag är alltid de samma varje år

- 15 februari för vårens prov
- 15 september för höstens prov

Du kan anmäla dig och betala din anmälningsavgift genom att använda Internet eller ett inbetalningskort. På studera.nu hittar du datum för provet och mer

detaljerad information om hur anmälan går till. Där hittar du även adresser och länkar till alla universitet och högskolor som ger högskoleprovet.

På studera.nu finns information om att göra högskoleprovet utomlands och om anpassade högskoleprov för dyslektiker och synskadade.

BESKRIVNING AV DELPROVEN

Högskoleprovet består av fem delprov.

- **DTK** – prövar din förmåga att hämta och tolka information ur diagram, tabeller och kartor.
- **LÄS** – prövar din förmåga att förstå innehållet i svenska texter.
- **NOG** – testar din förmåga att hantera matematiska och logiska problem.
- **ELF** – prövar din förmåga att läsa och förstå engelsk text.
- **ORD** – prövar din förmåga att förstå ord och begrepp.

Under provdagen utgör delproven ELF och ORD ett block. Till ELF får du fyra svarsförslag. Till alla andra delprov får du fem svarsförslag.

DELPROVET DTK

20 UPPGIFTER,
PROVTID 50 MINUTER

DTK prövar din förmåga att hämta och tolka information ur diagram, tabeller och kartor. Provet består av tio uppsättningar grafiska figurer med två uppgifter till varje. Vissa uppgifter kan du lösa genom att göra enkla mätningar eller avläsningar i figuren. I andra fall måste du även göra någon slags beräkning (addition, subtraktion, multiplikation, division, procenträkning eller liknande). Ibland behöver du göra uppskattningar eller veta hur indextal fungerar.

- **Försök att förstå figuren innan du läser frågan.**
- **Läs de förklarande texterna som ges i anslutning till figurerna.**
- **Var noggrann när du gör avläsningar i figurerna. Det är framför allt i det här delprovet som du har nytta av linjalen.**

DELPROVET LÄS

20 UPPGIFTER
PROVTID 50 MINUTER

LÄS prövar din förmåga att förstå innehållet i svenska texter. Materialet kan vara vetenskapliga artiklar och uppsatser, utredningar, recensioner, essäer, debattinlägg och så vidare. Du ska kunna följa ett resonemang, skilja mellan viktig och mindre viktig information samt dra egna slutsatser. Du bör ha läsvana och kunna läsa någorlunda snabbt och ändå vara koncentrerad och noggrann. För att komma fram till rätt svar måste du vanligen hämta information från flera olika ställen i texten. Du ska lösa uppgifterna enbart med hjälp av den information som respektive text ger. Om flera alternativ verkar rätt eller om inget alternativ verkar helt riktigt välj det som ligger närmast. Provet består av fem texter, var och en cirka en A4-sida lång. Till varje text hör fyra uppgifter som du ska besvara.

- **Läs, eller skumma, först igenom hela texten och läs sedan frågorna.**

► DELPROVET NOG

22 UPPGIFTER PROVTID

50 MINUTER

NOG testar din förmåga att hantera matematiska och logiska problem.

Delprovet går ut på att du ska bedöma om du fått tillräcklig information för att kunna lösa ett problem. Till varje problem hör två påståenden. Uppgiften går ut på att du ska avgöra vilket av påståendena (ett, båda eller inget) som innehåller den information du behöver för att lösa problemet. Tyngdpunkten i provet ligger på algebra och funktionslära samt procent. Du måste även behärska grundläggande matematik och kunna tillämpa dina kunskaper på ett logiskt sätt.

I NOG ser alla svarsförslag likadana ut.

A i (1) men ej i (2)

B i (2) men ej i (1)

C i (1) tillsammans med (2)

D i (1) och (2) var för sig

E ej genom de båda påståendena

- **Lär dig svarsförslagen och vad de innebär. Då slipper du använda provtid till detta.**
- **Pröva alla svarsförslag noggrant innan du bestämmer dig. Om du i en uppgift till exempel kommer fram till att informationen i påstående (1) ensamt innehåller tillräckligt mycket information för att problemet i uppgiften ska kunna lösas, är det ändå inte säkert att du ska svara A. Det kan ju vara så att även informationen i påstående (2) ensamt ger tillräcklig information. Om så är fallet är det i stället D du ska välja.**
- **Ibland kan det vara lättare att pröva de olika svarsförslagen innan du svarar. På så sätt kan du enklare avgöra vilka svarsförslag som är felaktiga.**

DELPROVET ELF

20 UPPGIFTER PROVTID

35 MINUTER

ELF prövar din förmåga att läsa och förstå engelsk text. Du ska kunna följa ett resonemang, skilja mellan viktig och mindre viktig information samt dra egna slutsatser. Även svarsförslagen är skrivna på engelska. Materialet är hämtat från amerikanska och brittiska tidskrifter, dagstidningar och faktaböcker. Texterna i ELF-provet är av olika längd, från några få rader upp till en A4-sida. I varje delprov ingår också en längre text med luckor, där enstaka ord har utelämnats. Vid varje lucka gäller det att välja det svarsförslag som bäst passar in i sammanhanget. Du ska lösa uppgifterna enbart med hjälp av den information du får i respektive text.

- **Läs texten innan du läser frågorna, så förstår du helheten bättre.**

DELPROVET ORD

40 UPPGIFTER PROVTID

15 MINUTER

ORD prövar din förmåga att förstå ord och begrepp. Varje uppgift består av ett ord eller en fras i fetstil. Det gäller att avgöra vilket svarsförslag som bäst motsvarar innebörden av det fetstilta ordet/uttrycket. Orden i provet är fördelade på olika ordklasser. Substantiv är den vanligaste ordklassen, följt av verb, adjektiv och adverb.

- **Om du är osäker på något ords innebörd blir det lättare om du stryker de svarsförslag som du tror är felaktiga, så har du färre att välja mellan.**

PRAKTISKT KRING PROVDAGEN

Provet är indelat i fem block, som vart och ett är 50 minuter långt. Fyra block innehåller de reguljära provuppgifterna, totalt 122 stycken.

Delproven ELF och ORD ingår alltid i samma block, medan de övriga delproven utgör varsitt block. Det femte blocket är ett så kallat utprövningsblock bestående av nya uppgifter som ska testas inför kommande prov. Denna utprövning av nya uppgifter är nödvändig för att provkonstruktörerna ska få veta hur bra, eller dåligt, en provuppgift fungerar i praktiken. Ingen vet i förväg vilket delprov det femte blocket består av. Dessa fem block kan komma i vilken ordning som helst under provdagen. Du får inget resultat på utprövningsblocket.

Provdagen inleds med att provledaren informerar om hur provet går till och vilka regler som gäller. Sedan delas det ut ett svarshäfte där du ska fylla i personuppgifter och utbildningsbakgrund. I svarshäftet finns en svarsblankett för varje block. Svarts-

blanketterna samlas in i efterhand som du genomför de fem blocken.

I början av dagen får du också en personlig svarsblankett. Denna blankett får du behålla när provet är slut. Efter varje block får du några minuter på dig för att föra över svaren från din svarsblankett. Med hjälp av denna svarsblankett kan du jämföra dina svar med facit efter provet.

SCHEMA FÖR PROVDAGEN

Klockslag	Händelse
08.30–09.00	Information till deltagarna
09.00–09.50	Block 1
10.00–10.30	Rast
10.30–11.20	Block 2
11.30–11.50	Rast
11.50–12.40	Block 3
12.50–14.00	Lunch
14.00–14.50	Block 4
15.00–15.20	Rast
15.20–16.10	Block 5
16.10–16.15	Information till deltagarna

HJÄLPMEDEL UNDER PROVET

- Blyertspenna
- Suddgummi
- Pennvässare
- Vanlig rak linjal (inte vinkelhake eller gradskiva)
- Överstrykningspenna (neonpenna)

LEGITIMATION

I början av och under provdagen sker det legitimationskontroller. Därför måste du ha en giltig legitimation med. Om du inte kan legitimeras får du inget provresultat.

Följande handlingar är godkända:

- Giltig inplastad svensk legitimation med välliknande foto
- ID-kort (SIS-märkt)
- Körkort
- EU-pass
- Giltigt inplastad utländskt pass med välliknande foto

TIPS UNDER PROVDAGEN

Det är viktigt att du noggrant läser igenom de instruktioner som finns på första sidan av varje delprov. Lyssna även på de anvisningar provledaren ger dig inför varje delprov.

Här får du några ytterligare tips du bör tänka på när du gör högskoleprovet.

Noggrannhet lönar sig. Läs uppgifterna, svarsförslagen och övrig information i delproven så noggrant som möjligt. Ibland kan svarsförslagen vara ganska lika och du måste då bestämma vilket svarsförslag som ligger närmast.

Fastna inte. Undvik att fastna alltför länge på uppgifter som du har svårt att lösa - om du ägnar för lång tid åt dem, riskerar du att inte hinna med uppgifter som du kan lösa. Lämna de uppgifter du har problem med så länge, gör en markering i provhäftet och gå tillbaka till dem senare om du får tid över.

Markera svaren rätt. Kontrollera att du markerat i rätt ruta i svarshäftet. Tänk lite extra på detta när du vet att du hoppat över svar för att svara senare.

Anteckna. I provhäftet får du anteckna hur mycket som helst. Ibland kan det hjälpa att skriva ner nyckelord. Observera att du inte får anteckna i svarshäftet.

Alla arbetar i olika takt. Bli inte stressad om du ser att någon gör provet snabbare än du. Koncentrera dig istället på dina lösningar.

Om du får tid över. Kontrollera de svar du är tveksam på. Titta också efter så att du inte svarat fel eller av misstag hoppat över en fråga.

Använd lunchen väl. Ät och koppla av under lunchen så att du orkar med eftermiddagen.

FÖRBEREDELSE FÖR ETT BÄTTRE RESULTAT

Högskoleprovet mäter dina kunskaper och färdigheter och ska så rättvist som möjligt visa vilka förutsättningar du har att klara högskolestudier. Eftersom innehållet i provet är så brett kan du inte "läsa på" som inför en vanlig skrivning. För att få en hög poäng måste du vara allsidig. Däremot bör du förbereda dig. Här är några förslag på vad du kan göra:

ÖVA PÅ KORT SIKT

Skaffa information om hur provet ser ut, hur det går till på provdagen och hur delproven är utformade. Det minskar din egen osäkerhet och du kan istället använda provtiden till att lösa uppgifterna. Många får bättre

resultat när de gör provet för andra gången.

Genom att göra ett övningsprov kan du också få reda på vad du har lätt för eller om det finns delar du tycker är svårare. Ett bra tips är att repetera grundskolans matematik och att träna på att avläsa diagram och tabeller. Även om du övar utan tidspress kan det vara värt att hålla koll på klockan och se hur lång tid du ägnar åt varje delprov. På **studera.nu** hittar du bland annat interaktiva övningsprov.

ÖVA PÅ LÅNG SIKT

För att få ett bättre resultat på högskoleprovet finns det egentligen bara

en väg att gå. Du måste bli bättre på det som högskoleprovet mäter. Detta kan ske på många olika sätt. Ett jobb eller ett fritidsintresse kan innebära att du ökar din förmåga på någon eller några av provets olika delar.

Det säkraste sättet att nå ett högre resultat är utbildning. Högskoleprovet mäter din studiefärdighet, något som du ju tränar och förbättrar när du utbildar dig.

Du kan också höja ditt resultat genom att läsa mycket, till exempel fack- och skönlitteratur, dagstidningar och tidskrifter, både på svenska och engelska. Du kan även börja slå upp ord och begrepp som du är osäker på.

FUSK OCH REGELBROTT

Grunden för alla regler kring högskoleprovet är att alla som gör provet ska ha samma förutsättningar. Detta innebär att tider måste hållas och att provdeltagare inte får störa varandra eller fuska sig till ett bättre resultat.

Om du fuskar eller bryter mot de regler som finns skriver din provledare en anmärkningslapp. Om du till exempel fortsätter skriva efter provtidens slut, trots tillsägelse, räknas resultatet från det delprovet bort. Om du använder otillåtna hjälpmedel

eller fuskar på något annat sätt, får du hela ditt provresultat ogiltigförklarat.

Din provledare måste berätta för dig att du har fått en anmärkning och du har även rätt att läsa det han eller hon har skrivit.

RÄTTNING OCH RESULTAT

Alla svarsblanketter skickas till Umeå för rättning. Rättningen sker med hjälp av en optisk läsare som registrerar de fält du har fyllt i.

Läsaren är tekniskt mycket avancerad. Om du till exempel har suddat bort en markering men inte lyckats utplåna den helt och sedan markerar ett annat svarsförslag så kan läsaren se att den suddade rutan är ljusare än den andra. Den mörkare markeringen registreras som ditt svar. Om det däremot finns två markeringar som är nästan lika mörka granskas dessa manuellt. Om du har flera markeringar anses uppgiften vara felaktigt besvarad. Därför är det viktigt att du fyller i din svarsblankett på rätt sätt.

För varje rätt svar får du en poäng. Felaktiga eller utelämnade svar ger noll poäng. Du får alltså inget poängavdrag om du svarat fel.

Nedan visas hur svaren ska markeras

Markera så:

Inte så:

FACIT OCH RESULTAT

Redan på provdagens kväll finns facit tillgängligt på Internet, studera.nu och www.umu.se/edmeas/hprov/. Du kan även gå ut på SVT:s text-TV.

De större dagstidningarna brukar publicera de rätta svaren dagen efter provet.

Ungefär fyra veckor efter provdagen skickas ditt resultat hem till dig med posten. I brevet anges både antalet rätta svar och den normerade poängen (se nästa avsnitt).

Ditt resultat är giltigt i fem år. Om du till exempel skriver provet våren 2006 kan du använda resultatet för att söka till högskoleutbildning som börjar senast hösten år 2011. Du får skriva högskoleprovet hur många gånger du vill. Det är alltid ditt bästa giltiga resultat som används när du söker till högskolan.

NORMERAD POÄNG

Varje rätt svar ger en råpoäng. Efter som alla provresultat är giltiga i fem år måste denna råpoäng omvandlas så att man kan jämföra resultat från olika provtillfällen. Det ska vara lika "lätt" eller "svårt" att få en viss poäng – oavsett hur provet ser ut eller vilka som deltar vid det enskilda provtillfället.

Ditt resultat på högskoleprovet brukar anges i en skala från 0,0 till 2,0, en så kallad normerad poäng. Det är denna poäng som du använder när du söker till högskolan.